

SOCIETAT BARCELONA - 29 juliol 2020 2.00 h

PAU FONT SANCHO CREADOR DE YOUTUBERS DOCENTS

“Cal visibilitzar a internet i YouTube la feina dels docents”

Pau Font Sancho mostra el portal Youtubers Docents en un ordinador portàtil
ORIOL DURAN.

Pau Font Sancho (Barcelona, 1973) va estudiar telecomunicacions, però ha treballat en camps molt diversos: en el de l'educació –tant en el lleure educatiu com de professor– i en altres àmbits com el de l'espectacle com a músic i productor. Va crear Catalunya Apps, una associació d'empreses i professionals de les aplicacions, i actualment és director de comunicació i talent a TeamLabs, que du a terme un grau de lideratge emprenedor i innovació. Tot això ho compagina amb la feina de conferenciant, especialment per al món educatiu, *youtuber*, jugador de videojocs i impulsor del portal Youtubers Docents, que aplega prop de 150 canals de vídeos de professors en català.

Hem de fer un canvi metodològic. Estar-se totes les hores de classe mirant una pissarra ja no funciona

La majoria de professors tenen poca curiositat tecnològica i la curiositat és important per ensenyar

Com se li va acudir la idea de fer el portal Youtubers Docents?

Durant molts anys m'he dedicat al món de l'educació en un sentit ampli i també m'he dedicat al món de la comunicació i a l'espectacle. Durant el confinament em vaig animar a fer uns vídeos en el meu canal de YouTube.

Quin és l'objectiu del web?

L'objectiu de tot plegat, tant de Youtubers Docents com meu a la vida, és visibilitzar la tasca docent: de mestres, professors, talleristes, monitors, educadors... La docència va més enllà de la paraula *professor*. Són gent que fa feina en diversos àmbits, normalment molt a l'ombra i que se senten poc reconeguts. Ara ja tenim 150 canals a la pàgina.

Justament, vostè va fer un vídeo, amb moltes visites, que reivindicava la feina dels mestres fora de l'aula, una qüestió controvertida.

Sí. Vaig pensar en un tema que cou una mica, crida l'atenció com el de les vacances dels mestres, que és un clàssic. Va començar a circular per grups de WhatsApp de mestres i va tenir 20.000 visites en menys d'un mes.

S'esperava aquest èxit?

No. Després n'he fet d'altres amb contingut de recursos que els docents no es miren tant. Als meus vídeos miro de donar un toc d'humor i d'ironia. En aquell vídeo que va tenir tantes visualitzacions no vaig fer una gran conferència, però si expliques les coses d'una forma més planera arriben més. Si no ho fas així, als vídeos la gent aguanta vint segons i se'n va.

Els mestres necessiten entreteniment, com els alumnes.

Al món docent hi ha molta amargura: ens pesen molt el currículum, les lleis, la feina és molt difícil i a vegades ens falta una mica d'alegria, de riure una mica del que ens està passant. L'humor escasseja una mica en els claustres.

Durant el confinament hi ha hagut qui ha acusat els mestres de no haver estat a l'altura de les circumstàncies.

Dins d'una mateixa escola hi ha hagut professors que s'ho han treballat una barbaritat, que no han dormit, que han estat fent tutories en línia amb alumnes perquè estaven deprimits perquè no veien els amics o perquè se'ls havia mort un familiar. Hi ha hagut mestres que han treballat molt i hi ha gent que no ha pensat tant com havia de pensar. En general, però, jo crec que hi han deixat la pell.

Quina utilitat tenen els vídeos dels docents a YouTube?

Sempre diem que el coneixement s'ha de compartir i la majoria de mestres no ho fan. Diuen que quan un mestre tanca la porta de la seva aula té llibertat de càtedra, que pot explicar tot el que vulgui, però el món es perd tot aquest coneixement i aquesta manera d'ensenyar. On tenim la màxima audiència d'infants i joves? Al vídeo.

I ja en saben, els mestres, de fer vídeos?

Ara estic mirant molts canals de YouTube de docents i la majoria són fluixots, no de contingut, que són brutals, sinó des del punt de vista visual. No posen icones, no posen descripció del vídeo, ni un títol de vídeo que sigui atractiu, a contrallum, amb el so ple de soroll de fons, amb l'enquadrament malament, els PowerPoint són molt lletjos.

I, malgrat tot, val la pena incentivar-los a fer vídeos.

Sí. Els mestres i els professors estan tot el dia parlant al davant de gent. No són vergonyosos, però quan els poses una càmera es tallen. Jo vull incentivar els qui són més atrevits, els qui no ho fan perquè no s'hi han posat. Ells poden ajudar a visibilitzar la feina dels docents a internet i a YouTube, que els alumnes tinguin a l'abast productes de qualitat, gent que té accés a grans escoles i grans mestres i gent que potser no tant.

Els mitjans de comunicació expliquem prou bé el que fan els mestres?

Només surts als mitjans si hi ha una desgràcia o un canvi de llei o alguna cosa més notòria. No és mai portada que hi ha hagut un grup de mestres que han muntat un sistema brutal durant el confinament. Només surten coses quan hi ha conflicte. S'expliquen poques experiències pedagògiques de les escoles.

Aquests dies els mestres han fet un curs accelerat de tecnologies: Meet, Zoom... Les aplicaran, d'ara endavant, en aquesta educació híbrida en-

tre presencial i virtual que diuen que hi haurà?

Jo crec que els mestres han fet un gran pas tecnològic. Llàstima que l'hàgim hagut de fer així. La feina docent no desapareixerà mai, però la forma sí que canviarà. Sempre hem associat les noves tecnologies a una cosa més moderna i és metodològicament que hem de canviar. Potser estar-se totes les hores de classe mirant una pissarra ja no funciona. Els mestres sempre reclamen formació TIC [tecnologies de la informació i la comunicació]. La formació TIC és posar-se a fer Zoom o Hangouts. No cal que et facin un curs.

Ara s'hi han posat.

Sí, per necessitat, i abans també n'hi havia, de necessitat.

Vostè té un canal de videojocs, un dels maldecaps de molts pares.

Els videojocs m'apassionen perquè he estat jugador des de fa trenta anys, productor de videojocs, professor de producció de videojocs. Els videojocs tenen un potencial pedagògic brutal per treballar al món educatiu. Els jocs de matar, en general, no aporten gaire res, però hi ha una neurocientífica francesa que va fer un estudi cognitiu i neurològic de jugadors i va concloure que tenen més capacitat de resposta a l'hora de prendre decisions.

Els pares hi són reticents, però.

La majoria de gent de la meva generació i més gran, que són els pares dels adolescents d'avui, no són jugadors de videojocs. Miren el seu fill i veuen que tot el dia juga al Fortnite o al LOL matant altres i fan omissió d'educació. Encara que no t'agradin els videojocs has de jugar-hi, o mirar-t'ho o interessar-t'hi. Prohibir-ho és absurd perquè jugaran d'amagat amb el mòbil.

No en saben tant com els fills.

Dels joves en diem nadius digitals i això és fals. Són molt analfabets digitalment. Estan tot el dia amb la pantalla, però no tenen prou criteri.

Juguen a molt pocs videojocs i utilitzen dues o tres aplicacions: per comunicar-se, fer postureig i poc més. Són més hàbils amb els dits, però de criteri en tenim més nosaltres. Cal regulació, però descoberta també, i només prohibim i no descobrim res perquè no en tenim ni idea.

També hi ha el debat sobre l'ús del mòbil a l'aula. A favor o en contra de prohibir-lo?

Certament hem arribat a un punt en què els xavals no se saben controlar. No em sembla malament que es faci deixar el mòbil a la cistellet. Ara bé, demonitzar el mòbil, tampoc. Aquí estem en el mateix cas que els videojocs. Molts professors només saben fer servir el WhatsApp i l'Instagram, i amb prou feines, i el mòbil és una eina brutal. La majoria de professors no són curiosos. Quantes apps es baixen al mes i les miren i se les desinstal·len? Tenen poca curiositat tecnològica i la curiositat és important per ensenyar.

En canvi, la innovació és una de les paraules de moda del camp de l'educació.

Innovació és una paraula massa grossa per al que estem fent en educació. Posar iPads a les aules no és innovar.

Em referia a la innovació metodològica, treballar per projectes...

Metodològicament estem avançant bastant respecte de quan vam estudiar nosaltres, però de vegades només es canvien les aules, que siguin modernes, més ben pintades i amb un tobogan, i s'hi posen iPads, però la gran majoria no fan treball per projectes. Es fa treball col·laboratiu i es posa en comú. Es fa amb molt bona intenció, però s'ha anat poc enllà.

Després, quan s'arriba a la selectivitat, els exàmens són com els de tota la vida.

Al batxillerat, sobretot a segon, ja no es treballa per projectes perquè si ho fas i et despistes no aprofes la selectivitat. El batxillerat és el carro gros, ningú s'ha atrevit a rebentar-lo pel mig. El gran repte de l'educació és el canvi de la universitat.

I està canviant?

No. És una llàstima que gairebé totes les carreres siguin tradicionals. Per sort, hi ha un espai on s'han fet grans innovacions: a la UOC, a la UPC, al Tecnocampus de Mataró... En general, els graus són com fa cinquanta anys, però amb una intranet. El professor fot una llauna a 200 persones. La gran revolució ha de ser a la universitat. La facultat de pedagogia i la de magisteri podrien fer que els mestres pensessin d'una altra manera.

De mica en mica es van fent canvis.

La gent que fa trenta anys que la paguen per fer de professor de matemàtiques i ho fa bé, ara no vol ser *coach* d'equips. La transformació educativa s'està fent massa ràpid.

Vostè defensa que bona part de l'èxit de la millora educativa rau en la formació professional.

Jo soc exalumne i exprofessor de formació professional i abans es creia que l'FP era per als ximples. Ara no és així, però jo conec el model alemany i em cauen les llàgrimes. Allà les empreses es maten pels alumnes d'FP.

Aquí tenim la formació professional dual.

Sí i comença a funcionar. Estem avançant molt, però socialment encara costa que guanyi prestigi i crec que anem tard. És clau per al país. Un país no pot funcionar només amb llicenciats perquè els enginyers són els qui

decideixen com va una màquina però no són ells els qui la saben fer funcionar. Són tècnics mitjans o superiors, són els de l'FP.

També té bones taxes d'ocupabilitat.

Hi ha molta més sortida professional, aprens un ofici de veritat... Hi ha molts avantatges a la formació professional. Fa poc ha sortit que el govern d'Espanya invertirà 1.500 milions d'euros en centres d'innovació i recerca dins dels centres de formació professional. Hi ha un forat brutal entre el món empresarial i el món educatiu.

Vostè fa uns anys va fer un recull d'aplicacions en català. Sempre ha tingut molta consciència de la necessitat de fer arribar la llengua a diferents àmbits.

Exacte. Fa vuit o nou anys vaig fer Appsencatalà.cat, que va funcionar bastant. M'interessa visibilitzar el català en general, i com que jo em dedico a l'àmbit digital, és on m'hi poso.

No para mai quiet.

Al llarg de la vida he fet moltes coses i molta gent em diu que soc més aviat un facilitador motivador. A mi no em guanya ningú a fer feina i si em poso en un equip em poso a tibar d'ells. Llavors la gent s'anima i fa coses.

Activista digital

Pau Font Sancho és un "motivador", segons es defineix ell mateix en funció de la percepció que tenen els altres de la seva personalitat. Home inquiet, s'ha dedicat a moltes coses, però darrerament s'ha centrat en els seus dos grans terrenys principals: la comunicació i l'educació. I és de la conjugació d'aquests dos camps i de la dèria que

té per les anomenades “noves tecnologies” -terminologia que ell “odia”- que ha nascut el projecte de Youtubers Docents. Ha estat una feina, explica Font, que s’ha hagut d’entretenir a buscar canals de mestres i professors en català per un mitjà, YouTube, que no permet fer cerques per idioma, i, posteriorment, endreçar-los en un web atractiu. És el seu granet de sorra a la visibilització de la feina que fan els mestres, molts cops menystinguda, i a la normalització de la llengua catalana a internet.